

IL-HAMES SENA

IR-RELIGJON

IL-HIN: Siegha u tliet kwarti

L-isem u l-kunjom: _____

Il-klassi: _____

TaqSIMA 1

Il-Magħmudija hi l-pedament tal-hajja Nisranija kollha, l-ghatba tal-hajja fl-Ispirtu, il-bieb li minnu nghaddu għas-sagamenti l-ohra. Bil-Magħmudija ninħelsu mid-dnub u nitwieldu mill-ġdid bhala wlied Alla, insiru membri ta' Kristu u nissieħbu mal-Knisja u fil-missjoni tagħha. “Il-Magħmudija hi s-Sagamento tat-twelid mill-ġdid fl-ilma u l-Kelma.” (K.K.K. 1213)

Aġħmel sinjal taħt il-kelma t-tajba.

1. Il-Magħmudija hija waħda (mill-hames, mis-seba', mill-ghaxar) sagamenti li ġalliela Għesù. (marka)
2. Għesù ha l-Magħmudija tiegħu minn (Pietru, Mosè, Ģwanni l-Battista) fix-Xmara (Nil, ġordan, Tigri). (2 marki)
3. Min ikun se jirċievi l-Magħmudija nsejħulu (Katekumenu, Katakombi, Kolleġjalità). (marka)

Wieġeb fil-qosor il-mistoqsjiet li ġejjin.

4. Fil-Magħmudija, it-tarbija tīgi mlibbsa ‘**libsa bajda**’. X’tifsira għandha l-libsa l-bajda f’dan is-sagamento?

_____ (2 marki)

5. X’inhu s-sinifikat li fil-Magħmudija s-saċerdot jitfa’ l-ilma fuq ras it-tarbija?

_____ (2 marki)

6. Hemm rabta specjali bejn il-Magħmudija u l-Grīzma tal-Isqof.
X'ini din ir-rabta?

(2 marki)

Aġħmel sinjal taħt il-kelma t-tajba.

7. Fiż-żewġ sagamenti, is-saċerdot jagħmel użu miż-żejt, is-simbolu tas-siġill tar-rabta tagħna ma' Kristu. Dan iż-żejt jiġi kkonsagrati (f'Hamis ix-Xirk, fl-Għid il-Kbir, f'Għid il-Ħamsin). (marka)
8. Fil-Grīzma tal-Isqof aħna l-Insara nirċievu fuqna s-siġill tad-don tal-Ispirtu s-Santu. L-Appostli rċevew dan l-Ispirtu (f'Pentekoste, fl-Għid, fl-Aħħar Ċena). (marka)

Wieġeb din il-mistoqsija f'paragrafu qasir.

9. San Čirilli ta' Ĝerusalemm jikteb li permezz tal-Grīzma tal-Isqof in-Nisrani jieħu d-dinjità ta' xebħ ma' Kristu. F'madwar **tletin** (30) kelma, ikteb b'liema mod int tista' tixbah lil-Ġesù.

(4 marki)

Taqṣima 2

(15-il marka)

Aqra s-silta u wieġeb fil-qosor.

Skont il-hsieb t'Alla kif muri lilna fil-Bibbja, il-hajja hija rigal mogħti lilna minn Alla nnifsu lill-bniedem. Għalhekk, il-bniedem irid jgħożz dan ir-rigal tal-hajja afdat f'idejh. Il-bniedem irid jieħu hsieb ta' hajtu u hajjet haddiehor.

1. Min hu s-Sid tal-Hajja?

(marka)

2. Liema kmandament jgħidilna biex inħarsu l-hajja tal-bniedem?

(marka)

Sfortunatament, il-bniedem qed iwettaq hidmiet li bihom qed jeqred il-hajja tiegħi ta' haddiehor. Fost dawn insemmu l-hidmiet favur l-abort u l-ewtnasja.

3. X'inhu l-abort?

(marka)

4. Għaliex il-Knisja hija kontra l-abort?

(2 marki)

5. Għaliex bħala Nisrani/ja m'għandekx lanqas taċċetta li jsir abort meta f'ġu f-l-omm hemm embriju diżabbbli?

(2 marki)

6. X'inhi l-ewtnasja?

(marka)

7. X'differenza hemm bejn l-ewtnasja volontarja u l-ewtnasja involontarja?

(2 marki)

8. Għaliex in-Nisrani m'għandux jaqbel mal-ewtnasja?

(2 marki)

9. (a) Meta għandu n-Nisrani jitlob is-sagamento tal-morda?

(marka)

- (b) Semmi **tnejn** mill-effetti li jgħib dan is-sagamento f'min jirċevih.

(2 marki)

Taqsim 3

Aqra s-silta u wiegeb il-mistoqsijiet.

Bix-xogħol tieghu l-bniedem jehtieġlu jaqla' l-hobża tieghu kuljum u jagħti seħmu ghall-mixi dejjem aktar 'il quddiem tax-xjenza u t-teknoloġija, fuq kollox, biex bla hedha jogħla l-livell kulturali u morali tas-soċjetà li fiha jgħix flimkien ma' ħutu l-bnedmin l-oħra. Ix-xogħol ifisser kull hidma li ssir mill-bniedem, hi x'inhi, issir fejn issir u meta ssir; ix-xogħol ifisser kull hidma tal-bniedem li tista' u għandha titqies bhala xogħol, fost il-hafna hidmiet li jista' jagħmel il-bniedem u li għalihom huwa mhejjji mill-istess natura tieghu, mill-fatt stess li hu bniedem. Il-bniedem hu mahluq xbieha tal-istess Alla fid-dinja li naraw u hu mqiegħed fiha biex jaħkimha: Sa mill-bidu hu msejjah ghax-xogħol. Ix-xogħol hu wieħed mill-karatteristiċi li jagħżel il-bniedem mill-bqija tal-ħlejjaq: il-hidma tagħhom biex jibqgħu ħajjin ma nistgħux insejħulha xogħol. (*Laborem Exercens*)

Aghmel sinjal taħt il-kelma t-tajba.

1. Is-silta t'hawn fuq hija meħuda mill-Enċiklika *Laborem Exercens* miktuba mill-Papa (Ljun 13, Pawlu 6, Ģwanni Pawlu 2). *(marka)*
2. (*Deus Caritas Est, Mater et Magister, Rerum Novarum*) hija enċiklika li fiha l-Papa Ljun 13 wassal il-messaġġ u t-tagħlim tal-Knisja dwar id-dinjità tal-ħaddiema fuq il-post tax-xogħol. *(marka)*
3. Il-Papa (Ljun 13, Pawlu 6, Ģwanni Pawlu 2) kiteb l-enċiklika *Centesimus Annus*. *(marka)*

Wiegeb fil-qosor il-mistoqsijiet li ġejjin.

4. Permezz tax-xogħol, il-bniedem ikun jista' jaqla' l-għixien tiegħu ta' kuljum. Iżda x-xogħol għandu aktar minn funzjoni waħda. Semmi **żewġ** għanijiet oħra għala l-bniedem jaħdem.
 (a) _____
 (b) _____ *(2 marki)*
5. Il-bniedem iħares lejn ix-xogħol bhala post ta' dwejjaq u tbatija.
 (a) Agħti raġuni **waħda** għaliex il-ħaddiem jasal li jkun imdejjaq fuq il-post tax-xogħol.

 (b) Għaliex il-bniedem spicċa jbatisi f'xogħlu?
 _____ *(2 marki)*

6. Fisser fil-qosor din is-sentenza: “*Bix-xogħol, aħna nissieħbu fil-ħidma t’Alla l-Hallieg.*”

(2 marki)

7. Għax-xogħol li jagħmel, il-ħaddiem huwa intitolat li jirċievi paga ġusta biex ikun jista’ jgħix hu u l-familja tiegħu. Semmi **tliet** drittijiet oħra li għandu l-ħaddiem fuq il-post tax-xogħol.

(a) _____

(b) _____

(c) _____

(3 marki)

8. In-Nisrani hu fid-dmir li fil-Ħdud u l-festi jieqaf mix-xogħol. Għaliex?

(2 marki)

Taqṣima 4

(10 marki)

Fisser dawn li ġejjin. L-ewwel waħda hija eżempju.

Enciklika -

Ittra miktuba mill-Papa u indirizzata lill-Insara tad-dinja kollha. Fiha l-Papa jwassal it-tagħlim tal-Knisja lill-poplu t’Alla.

1. L-Immakulata - _____
Kunċizzjoni _____

(2 marki)

2. Suwiċidju - _____

_____ (2 marki)

3. Fedeltà - _____
fiż-żwieġ _____

(2 marki)

4. Čelibat - _____

(2 marki)

5. Battisteru - _____

(2 marki)

Taqsim 5 (15-il marka)

Wiegeb fil-qosor.

1. L-Anġlu Gabrijel ħabbar lil Marija li hi kienet ser tkun Omm Alla. X'kienet it-tweġiba li tat Marija?

_____ (marka)

2. Agħti żewġ eżempji kif int bħala Nisrani/ja tista' tixbah lil Marija fl-imġiba tiegħek ta' kuljum.

_____ (2 marki)

3. In-Nisrani hu fid-dmir li jagħmel dak li huwa tajjeb u jaħrab dak li hu ġażin. Huwa l-obbligu tiegħu li jifforma kuxjenza tajba. Kif jista' jagħmel dan?

_____ (marka)

4. Min hu msejjah biex isir qaddis?

_____ (marka)

5. (a) X'jirrappreżenta l-Blandun?

(b) F'liema okkażjoni jinxtegħel il-Blandun il-ġdid?

_____ (2 marki)

6. Fl-Evangelju tiegħu, San Mattew jikteb li ma jagħmilx success min it-teżori tiegħu jgeddishom f'din id-dinja fejn kollox jitmermer bil-kamla u s-sadid, u fejn il-ħallelin iħaffru ujisirqu. Liema hu l-ogħla success li jista' jilhaq in-Nisrani?

_____ (marka)

7. F'liema sagrament tfakkrek din is-silta: “*Hemm xi ħadd marid fostkom? Halli dan isejjah lill-presbiteri tal-Knisja; u ħalli dawn jitolbu għalih u jidilkuh biż-żejt fissem il-Mulej.*” (Għk 5, 14)

(marka)

8. Xi jfisser meta ngħidu li ż-żwieg Nisrani huwa ‘**indissolubbli**’?

(2 marki)

9. "L-art ġiet fdata f'idejn il-bniedem biex jiżviluppaha, mhux biex jittradiha u iegaridha" (Centesimus Annus par.37)

(a) Semmi żewġ eżempji ta' kif il-bniedem qed ieqred l-ambient ta' madwaru.

(2 marki)

- (b) Agħti żewġ eżempji ta' kif in-Nisrani jista' jħares u jsebbah l-ambjent ta' madwaru.

(2 marki)

Taqsim 6

(12-il marka)

Aġħżel TNEJN minn dawn il-mistoqsijiet (1, 2, 3, 4) u, fuq karta separata, wiegħeb f'forma ta' paragrafu.

1. **“Ma tistghux taqdu żewġ sidien: ma tistghux taqdu ‘l Alla u lill-flus.”** (Mt 6, 24)
(a) X’attegġjament għandu jkollu n-Nisrani lejn il-flus? (b) Ghaliex lil Alla għandna nagħtuh priorità qabel il-flus? (c) Bħala Nisrani/ja, x’tista’ tagħmel biex toghġob lil Alla? (6 marki)
 2. ***Il-hajja hi sabiha. Ibżże’ għal hajtek.*** (a) Semmi żewġ okkażjonijiet li bihom il-bniedem ikun qed iqiegħed ħajtu f’periklu li jitħrifha u għid ghaliex. (b) Ghaliex in-Nisrani hu fid-dmir li jibżże’ għal ħajtu u għal ħajjet ħaddieħor? (6 marki)

3. “*Xewk u ghollieq tnibbitlek l-art, u int tiekol il-haxix selvagg.*” (*Gen 3, 18*). Bis-supervja u d-diżubbidjenza tiegħu lejn Alla, il-bniedem ħarbat il-qasam tax-xogħol. (a) Semmi **tliet** okkażjonijiet fejn ix-xogħol hu ghajn ta’ tbatija, hsara u firda ghall-ħaddiem. (b) Semmi **tliet** dmirijiet li l-ħaddiem għandu fuq il-post tax-xogħol. (6 marki)
4. F’Texas l-Amerika hu mistenni li fix-xhur li ġejjin ġuvni ta’ 22 sena se jingħata l-piena tal-mewt wara li l-qorti sabitu hati li qatel surġent tal-pulizija waqt il-qadi ta’ dmirijetu. Hafna qegħdin isostnu li l-ġuvni huwa innoċenti u x-xhieda li nghatat waqt il-ġuri kien fiha hafna nuqqasijiet. (a) Ghaliex il-Knisja ma taqbilx mal-piena kapitali? (b) Kif ġab ruħu Ĝesù ma’ dawk li żbaljaw u għamlu dnub? (6 marki)

Taqṣima 7

(18-il marka)

Aghażel MISTOQSIJA minn dawn it-tnejn li ġejjin (1A, B, C jew 2A, B, C).

1. “L-imhabba taf tistabar u thenn; l-imhabba mhijiex ghajjura, ma tintefahx biha nnifisha, ma titkabbarx fuq l-ohrajn, ma tagħmilx dak li mhux xieraq, ma tfittixx dak li hu tagħha, xejn ma tinkorla, ma żżommex f’qalbha għad-deni, ma tifrahx bl-ingustizzji, imma tifrah bil-verità; kollox tagħder, kollox temmen, kollox tittama, kollox tissaporti. L-imhabba ma tmut qatt.” (*1 Kor 13, 4-8*)

Wieġeb f’madwar 250 kelma dawn il-mistoqsijiet:

- A. Kif il-miżżeġin għandhom juru l-imħabba tagħhom fis-sagament taż-żwieġ?
- B. Madwarna hawn persuni li ma jiżżeġgux u joffru l-ħajja tagħhom biex b’imħabba jaqdu ’l Alla u lill-komunità. Kif jistgħu juru din l-imħabba?
- C. Int, bħala żagħżugħ, kif tista’ turi l-imħabba tiegħek lejn il-proxxmu?

2. “Jien ägejt biex ikollkom il-hajja, u l-hajja bil-kotra.” (*Gw 10, 10*)

Wiegeb f'madwar 250 kelma dawn il-mistoqsijiet:

- A. Ģesù ägejt fid-dinja biex jurina li l-hajja u s-sahħha tal-bniedem huma rigal prezzjuż. Irrakkonta **żewġ** mirakli li għamel Ģesù li bihom wera l-imħabba tiegħu lejn il-morda.
- B. Uri kif il-Knisja f'pajjiżna qiegħda taħdem ma' dawk li huma fil-bżonn (i) bħall-morda u l-anzjani, (ii) persuni b'diżabilità, (iii) persuni bi problemi tad-droga, (iv) refuġjati.
- C. “*Hajti u saħħti huma tiegħi, u nagħmel bihom li rrid.*” Spjega ghaliex int bħala Nisrani ma tistax taqbel ma' din l-istqarrija.